

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/116/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321010841
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4321010841.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a sudcov JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., v trestnej veci odsúdeného A. U., pre pokus prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 323 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., o sťažnosti odsúdeného A. U. proti uzneseniu Okresného súdu Levice sp. zn. 3PP/71/2021 zo dňa 26.10.2021, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 29. decembra 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. U. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného A. U. (ďalej len odsúdený) na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 3T/28/2017 zo dňa 18.07.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/87/2018 zo dňa 20.02.2019 v trvaní 4 (štyri) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd I. stupňa konštatoval, že po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku výkonom polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody, pričom ale nesplnil ani jednu z materiálnych podmienok, a to preukázať určitý stupeň polepšenia a v budúcnosti viesť riadny život. Poznamenal, že stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia priebežne v oblastiach aktivít vo voľnom čase a zaraďovania do práce, v ostatných oblastiach sa plnia čiastočne. Odsúdený neparticipoval na aktivitách, ktoré by prispievali k rozvoju jeho osobnosti a budovaniu hodnotovej orientácie. Jeho správanie a vystupovanie je už na požadovanej úrovni. Doposiaľ si vytvoril v piatich prípadoch podmienky k udeleniu disciplinárnej odmeny, takmer všetky v oblasti zaraďovania do práce. V závere hodnotenia riaditeľ ústavu neodporučil podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Súd I. stupňa zdôraznil, že polepšenie je nutné vykazovať nielen dodržiavaním ústavného poriadku, ale zvýšeným úsilím dokazovať, že odsúdený mieni do budúcnosti využiť všetky teoretické výchovné programy pre úspešné začlenenie sa do spoločnosti a že sa nedopustí opätovne protiprávneho konania. Aktuálne odsúdený dodržiava ústavný poriadok, avšak po prepustení sa opakovane dopúšťa rôznej trestnej činnosti, teda nepreukazuje kritický postoj k jej páchaniu.

Podľa názoru súdu I. stupňa nemožno od odsúdeného ani dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a to najmä s poukazom na skutočnosť, že odsúdený bol rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/72/2015 zo dňa 14.10.2015 odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, ktorý trest vykonal dňa 23.07.2016 a dňa 19.06.2017 sa opätovne dopustil trestného činu, resp. jeho pokusu prečinu, za ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 3T/28/2017 zo dňa 18.07.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/87/2018 zo dňa 20.02.2019 odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 4

roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Taktiež poukázal na to, že v minulosti porušil podmienky skúšobnej doby určenej rozhodnutím Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/81/2000 zo dňa 24.10.2000 spáchaním trestného činu, tiež bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Pp/68/2007 dňa 04.06.2007, kedy v určenej 24-mesačnej skúšobnej dobe sa opätovne dostal do rozporu so zákonom a dňa 28.10.2010 mu bolo nariadené vykonať zvyšok trestu odňatia slobody.

Pri skúmaní možnosti podmiennečného prepustenia v zmysle § 68 ods. 1 Tr. zák. s nariadením probačného dohľadu za súčasného ustanovenia primeraných povinností a obmedzení mal za to, že ani tieto by nedávali záruku vedenia riadneho života odsúdeným. S poukazom na uvedené jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú následne odôvodnil vlastnými písomnými podaniami.

V písomných dôvodoch sťažnosti v úvode poukázal na prvé rozhodovanie o jeho podmiennečnom prepustení dňa 10.08.2021, na hodnotenie, ktoré bolo vtedy naňho vypracované, poznamenal, že návrh vzal späť pre vysoké horúčky, ktoré mal. Poukázal na to, že bol vtedy na oddiele B-3, následne ho preložili na oddiel B-2, kde je krátko, čo odzrkadľuje aj odôvodnenie súčasného hodnotenia. Uviedol, že s pedagógom na tomto oddiele ani nekomunikoval, nestretol sa s ním, namietal, že uvádzal nepravdivé tvrdenia k jeho osobe. Od podanej žiadosti podpísal disciplinárnu odmenu za vzorný výkon a pracovnú morálku. Mal za to, že z uvedeného dôvodu nemôže obstať ani záver súdu. Žiadal predvolať na výsluch zamestnancov ÚVTOS Želiezovce, ktorí naňho vypracovávali skoršie hodnotenie. Zákonnému sudcovi vytkol, že sa nezaoberal možnosťou dohľadu probačného a mediačného úradníka. Poukázal na iného odsúdeného, ktorý nemal vôbec disciplinárnu odmenu a nebol doporučený ústavom, nemal snahu pracovať, pričom vopred vedel a prehlasoval, že ho tento sudca prepustí, čo jeho aj ostatných väzňov znepokojilo, keď sa snažia, majú rodinu, deti, zamestnanie a chcú sa zaradiť k zdravo zmýšľajúcim ľuďom. Žiadal, aby Krajský súd v Nitre napadnuté uznesenie zrušil a uložil súdu I. stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

V doplnení dôvodov sťažnosti odsúdený poukázal na to, že dňa 22.11.2021 podpísal už 6. disciplinárnu odmenu za vzorný prístup a vzorný výkon práce, nie je disciplinárne potrestaný, má 5 maloletých detí, družku a 70-ročnú matku. S rodinou je v kontakte, prejavujú oňho záujem. Uviedol, že po smrti otca sa zmenil, prežil dvakrát infarkt, lieči sa na vysoký krvný tlak, srdce, astmu, berie niekoľko druhov liekov. Žiadal, aby ho krajský súd podmiennečne prepustil a dal mu možnosť riadne a svedomito sa starať o seba a o rodinu; je presvedčený, že sa tentokrát poučil a navždy zmenil.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a/ ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

c/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 4 roky v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia,

ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 3T/28/2017 zo dňa 18.07.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/87/2018 zo dňa 20.02.2019 pre pokus prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 323 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., ktorý trest nastúpil dňa 28.02.2019. Lehotu k podmienenému prepusteniu z výkonu tohto trestu mal odsúdený splnenú dňa 30.01.2020 a predpokladaný koniec trestu pripadá na deň 30.01.2022.

Krajský súd po preskúmaní výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konania jemu predchádzajúceho konštatuje, že súd I. stupňa správne v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním pomernej časti uloženého trestu (polovice) v intenciách § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Stotožnil sa i so záverom o nesplnení materiálnych podmienok spočívajúcich v tom, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a že možno dôvodne očakávať vedenie riadneho života po jeho podmienenom prepustení.

Z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody je zrejmé, že napriek skutočnosti, že odsúdený bol v piatich prípadoch disciplinárne odmenený, a to až na jeden prípad za vzorné plnenie pracovných povinností, nie v každej oblasti mu vytvoreného programu zaobchádzania je jeho aktivita na požadovanej úrovni. Ide pritom o aktivity pedagogického pôsobenia zamerané na zvyšovanie zodpovednosti, stanovenie reálnych životných cieľov, právnu, protialkoholickú a protidrogovú tematiku, do ktorých sa odsúdený síce zapájal, ale len ako pasívny účastník, pričom práve aktívna participácia na týchto aktivitách by mohla reálne prispieť k vývoju osobnosti odsúdeného ako recidivistu v tom smere, že by konečne začal prejavovať kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti a až vtedy by bolo možné konštatovať, že došlo k polepšeniu odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody. Disciplinárne odmeny v oblasti zaraďovania do práce, kde odsúdený je motivovaný aj určitým zárobkom, pritom takéto záruky nedávajú a v tomto smere neobstojí ani odsúdeným proklamované presvedčenie, že už sa zmenil a bude žiť v súlade s platným právnym poriadkom.

Pri preskúmaní druhej materiálnej podmienky spočívajúcej v dôvodnom očakávaní, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, krajský súd zdôrazňuje, že v prípade odsúdeného ide o niekoľkonásobného recidivistu (16 záznamov v registri trestov), ktorý opakovane páchal úmyselnú, majetkovú a násilnú trestnú činnosť, pričom mu boli ukladané podmienené i nepodmienené tresty odňatia slobody, ktoré zjavne nesplnili svoj výchovný a preventívny účel, v niekoľkých prípadoch mu boli uložené aj ochranné liečenia (protialkoholické, protitoxikomanické). Z odpisu registra trestov je navyše zrejmé, že odsúdený už v minulosti porušil podmienky skúšobnej doby podmieneného odsúdenia (odsúdenie Okresným súdom Topoľčany sp. zn. 3T/66/1991 ešte ako mladistvého, odsúdenie Okresným súdom Topoľčany sp. zn. 2T/81/2000) ako i podmieneného prepustenia (odsúdenie Okresným súdom Topoľčany sp. zn. 1T/199/2006). Krajský súd sa preto stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že odsúdený nesplnil materiálne podmienky podmieneného prepustenia, vychádzajúc z toho, že počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojim správaním nepreukázal polepšenie a zároveň nie je u neho splnený predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu, preto by mala byť umožnená len odsúdeným, u ktorých je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v príslušnom ústave na výkon trestu odňatia slobody. Krajský súd dodáva, že inštitút podmieneného prepustenia je inštitútom mimoriadnym, ktorý je možné využiť a aplikovať len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Odsúdený nemá automaticky nárok na podmienené prepustenie. Zmyslom podmieneného prepustenia nie je to, aby za dobré správanie prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu. Podmienené prepustenie je na mieste v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Na margo sťažnostných námietok odsúdeného krajský súd uvádza, že i súčasné hodnotenie zohľadňovalo celé obdobie jeho výkonu trestu vrátane aktuálneho počtu disciplinárnych odmien, z ktorého dôvodu nebolo ani potrebné dopĺňať dokazovanie výsluchom zamestnancov ÚVTOS Želiezovce, ktorí na odsúdeného vypracovávali skoršie hodnotenie. Závery krajského súdu nie sú spôsobilé zvrátiť ani tvrdenia odsúdeného, ktorými poukazuje na okolnosti rozhodovania o podmienenom prepustení iného odsúdeného, keďže naplnenie obligatórných podmienok podmieneného prepustenia sa posudzuje u každého odsúdeného individuálne. V tomto smere nevykazujú relevanciu ani jeho obvinenia voči zákonnému sudcovi súdu I. stupňa, voči ktorému nevzniesol námietku zaujatosti.

S poukazom na uvedené skutočnosti, i s prihliadnutím na hodnotenie riaditeľa ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest odňatia slobody vykonáva, krajský súd po konštatovaní, že u odsúdeného nie je naplnená ani jedna z materiálnych podmienok, dospel k záveru, že bude potrebné, aby na odsúdeného naďalej pôsobili výchovné prostriedky počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a je nevyhnutné, aby si vykonal trest odňatia slobody v celkovej výmere tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím, aby tak mohol naplniť svoj výchovný a preventívny účel.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.